

Välfärd och klimat
Elin Nirjens
Tfn: 063146535
E-post: elin.nirjens@regionjh.se

2021-05-21

RUN/29/2021

Uppföljningsrapport Samverkan med kommunerna: Samverkansavtalet

Bakgrund

I Jämtlands län har det länge funnits en etablerad samverkan i frågor mellan kommunerna och mellan kommuner och landsting inom Kommunförbundet Jämtlands län. Mellan åren 2011 och 2015 låg dessa samverkansfrågor på det kommunala samverkansorganet Regionförbundet Jämtlands län som även hade det regionala utvecklingsansvaret. De kommunala och regionala utvecklingsfrågorna integrerades, vilket har skapat en regional styrka. Sedan Region Jämtland Härjedalen blev regionalt utvecklingsansvariga år 2015 har arbetet fortsatt att utvecklas. Samverkan mellan kommunerna är en förutsättning för att kommunerna ska kunna utföra sina uppdrag och regionens samverkan med kommunerna är en förutsättning för att regionen som tillväxtansvarig ska kunna bedriva sin verksamhet. Sedan 1 januari 2015 har detta reglerats i ett samverkansavtal mellan Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner. Samverkansavtalet reviderades inför 2019, och regionfullmäktige fastställde den nu gällande överenskommelsen (Överenskommelse om samverkan mellan Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner om regional samverkan, 2019–2021) i juni 2018, § 92. Beslut om att förlänga nuvarande överenskommelse tom 2022-12-31 fattades i december 2020. Samtidigt beslutades att en genomlysning av överenskommelsen skulle ske under första halvåret 2021.

Regionala utvecklingsnämnden ansvarar för överenskommelsen som täcker in följande områden: EU och övergripande regional utveckling, Social välfärd och folkhälsa, Samhällsbyggnad och klimat, Arbetsmarknad och utbildning samt Kurs och konferens. Enligt överenskommelsen ska Region Jämtland Härjedalen samverka och ge stöd till länets kommuner i regional utveckling samt årligen redovisa hur överenskommelsen fullföljts. Redovisningen ska ske genom en verksamhetsberättelse där kommunerna kan se och bedöma i vilken utsträckning de anser att överenskommelsen uppfylls.

Uppföljning och genomlysning av samverkansavtalet

Uppföljning

Under hösten 2019 genomfördes en kartläggning av samverkansbehov mellan kommunerna. Resultatet av kartläggningen presenterades för primärkommunala samverkansrådet och överlämnades till länets kommunchefer för vidare hantering under våren 2020. I och med Covid-19 blev det fortsatta arbetet utifrån kartläggningen inte prioriterat. Utifrån att detta arbete inte genomfördes beslutades i december 2020 att förlänga nuvarande överenskommelse ett år tom 2022-12-31 för att hinna göra en genomlysning av

överenskommelsen innan beslut om fortsättning behövde fattas. Den genomförda genomlysningen beskrivs nedan.

Verksamhetsberättelsen för 2020 presenterades och diskuterades på kommunchefsmöte samt vid regionens samverkansråds sammanträde den 8:e februari 2021.

Verksamhetsberättelsen samt uppdragsbeskrivningar för nuvarande överenskommelse finns tillgänglig via länkarna nedan:

- [Verksamhetsberättelse 2020](#)
- [Uppdragsbeskrivningar](#)

Genomlysning

Utifrån beslut i december 2020 har det under våren 2021 genomförts en genomlysning av samverkansavtalet. Primärkommunala rådet har utgjort styrgrupp för genomlysningen, och kommuncheferna tillsammans med Anna Halvarsson och Elin Nirjens har varit projektgrupp. Elin Nirjens har varit genomlysningens processledare.

Arbetet hade en inledande planeringsfas där upplägget fastställdes, och grupperingar kopplat till respektive uppdrag identifierades. Dialoger med utsedda grupperingar, samt enskilda dialoger med respektive kommun, skedde under april och maj. Löpande avstämningar har skett med Primärkommunala rådet, samt kommunchefgruppen. I maj genomfördes också en samlad workshop med kommuncheferna. Avstämningar och dialoger har också skett internt med medarbetare om jobbar inom uppdragen, ekonom samt verksamhetscontroller.

Under senare delen av maj har resultat från dialogerna sammanfattats och resulterat i ett förslag till reviderad överenskommelse, som presenteras för kommunerna 7 juni. Beslut om reviderad överenskommelse, och förnyat avtal med kommunerna, fattas i respektive kommun och inom Region Jämtland Härjedalen under hösten 2021.

Förutom justeringar i arbetssätt och beskrivning av uppdragen, är det följande större förändringar som föreslås i den reviderade överenskommelsen:

- Ta bort uppdraget "Kurs och konferens"
- Lägga till uppdraget "Företagsetablering"
- Lägga till uppdraget "Gemensamt samverkansavtal mellan Mittuniversitetet och kommunerna"
- Lägga till uppdraget "Samordna nätverket för arbetsmarknadschefer och Arbetsförmedlingen"

Förändringarna föreslås inte innebära någon förändring i den totala budgeten för överenskommelsen.

För FoU Jämt som är en del av överenskommelsen har en extern utvärdering skett parallellt utifrån ett separat beslut i FoU-rådet. Resultatet av den utvärderingen, bland annat innehållande rekommendationer för hur FoU Jämt ska ledas, styras och organiseras framåt, har presenterat för FoU-rådet, som i sin tur lämnat vidare ärendet till SocSam att fatta ett inriktningsbeslut utifrån resultatet.

Vilken nytta tillför uppdragen verksamheterna

Som en del av genomlysningen har frågan aktualiserats om vilken nytta som kommunerna upplever att de respektive uppdragen tillför verksamheterna. Nedan följer att sammanfattning av detta utifrån de uppdrag som ligger i överenskommelsen idag.

EU och övergripande regional utveckling

Bevaka och verka för kommunernas och länets intressen på nationell och europeisk nivå.

Nyttan är bland annat:

- Hjälpa med omvärldsbevakning där relevanta delar återkopplas till kommunerna
- Drivande av kommunernas gemensamma intressen
- Gemensamt påverkansarbete via bland annat North Sweden European Office och Europaforum Norra Sverige. Vi blir starkare tillsammans och när vi pratar med en enad röst
- Sammankallande funktion för kommunchefs nätverk och primärkommunala rådet
- Identifiering och nyttjande av synergier mellan det regionala tillväxtuppdraget och uppdragen i den kommunala överenskommelsen

Social välfärd och folkhälsa

Samordning social välfärd

Samordning och utveckling av Jämtlands läns regionala samverkans- och stödstruktur (RSS). Nyttan är bland annat:

- Arenorna skapar möjligheter att träffas över kommungränserna för erfarenhets- och informationsutbyten
- Mötesplatser för politiker som då är med i ett tidigt skede i en fråga och kan utifrån det bättre påverka beslut
- Gemensam röst i samarbete mellan den kommunala verksamheten och den regionala hälso- och sjukvården
- Hjälpa med omvärldsbevakning och återkoppling av densamma
- Länk mellan lokal och nationell nivå
- Samverkan i gemensamma utvecklingsprojekt som tex Barnahus och familjerådgivning

FoU Jämt

Regionalt kunskapscentrum inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård. Nyttan är bland annat:

- Samverkan kring kunskapsstyrning
- Implementering av ny kunskap i kommunernas verksamheter
- Uppföljning av metoder och arbetssätt och utifrån det rekommendationer på förbättringar
- Länk mellan lokal och nationell nivå

Samhällsbyggnad och klimat

Energikontoret

Jobbar för effektivare energianvändning och ökad användning av förnybar energi i olika insatser. Nyttan är bland annat:

- Bidrag till ökning av takten i länets och kommunernas arbete med klimatomställningen
- Stöttning och hjälp till företag att göra energibesparande åtgärder
- Utveckling och samordning av den kommunala energi- och klimatrådgivningen
- Uppväxling av grundfinansieringen till projekt och insatser som gör att Energikontoret kan jobba proaktivt över hela länet med energi- och klimatfrågor

Arbetsmarknad och utbildning

Samordning barn och utbildning

Samordning och utveckling av kommunernas frågor kopplat till barn och utbildning. Nyttan är bland annat:

- Samsyn och gemensamma riktlinjer
- Forum att driva gemensamma frågor
- Erfarenhets- och informationsutbyten mellan kommunerna
- Kostnader hålls nere genom samverkan
- Hjälp med omvärldsbevakning och återkoppling av densamma

Samordning lärcentrum

Samordning och utveckling av kommunernas lärcentrumverksamheter. Nyttan är bland annat:

- Skapande av gemensam bild av hur Lärcentrum och kommunal vuxenutbildning kan utvecklas
- Bidrag till likvärdighet och kvalitet för de studerande
- Utveckling för de som jobbar i verksamheten och kollegialt stöd mellan kommunerna
- Resurseffektivitet genom samverkan
- Strategiskt arbete utifrån hjälp med att lyfta blicken från det lilla till det större
- Draghjälp i utvecklingsarbeten
- Alla elever i länet får tillgång till ett större utbud, och Östersund får ett större elevunderlag som skapar möjligheter för ett bredare utbud
- Samordning av tolkningar av regelverk, som i sin tur skapar samsyn mellan kommunerna
- Kostnadseffektivitet när funktioner och arbeten kan samordnas

Vård och omsorgscollege Jämtlands län

Samordning och processledning för Vård och omsorgscollege i länet. Nyttan är bland annat:

- Kontinuerlig uppdatering och omvärldsbevakning
- Gemensamt arbete med handledarutbildning
- Struktur kring samarbete och kompetensutveckling
- Erfarenhets- och informationsutbyten mellan aktörerna

- Genom certifieringen en standardisering och beslutad grundnivå för vilken kunskap nyutbildade undersköterskor ska ha uppnått under utbildningen

Arbetsmarknad

Nätverksmöten med kommunernas arbetsmarknadschefer och Arbetsförmedlingen. Det här är ett uppdrag som vi genomför idag men som inte finns formaliserat i nuvarande överenskommelse. Nyttan är bland annat:

- Nätverkande och erfarenhets- och informationsutbyte med kollegor i andra kommuner
- Skapande av förutsättningar att jobba över kommungränser och se oss som ett län snarare än enskilda kommuner
- Möjligheterna att föra en nära och kontinuerlig dialog med Arbetsförmedlingen, vilket även upplevs som en nytta från Arbetsförmedlingens håll
- Samordning kring finansieringsmöjligheter för identifierade insatsbehov

Kurs och konferens

Anordnande av kurser och konferenser utifrån kommunernas behov. Nyttan är bland annat:

- Tidsbesparing och ekonomiskt fördelaktigt för deltagare eftersom resorna blir kortare och övernattningar sällan blir aktuella
- Miljöbesparing i och med minskat resande
- Naturligt nätverkande mellan deltagarna när utbildningarna samordnas i länet.

Påverkan på verksamheterna på grund av Covid-19

I förra årets uppföljningsrapport redogjordes för hur respektive uppdrag påverkades av pandemin. Samtliga verksamheter har fortsatt under 2020 och under 2021 anpassat sina insatser och verksamheter utifrån rådande läge. En kort sammanfattning av det följer här:

- Kortare digitala möten med högre frekvens som ibland har lett till en tätare och mer effektiv kommunikation.
- Event och utbildningar konverteras till digitala tillställningar. Detta har i sin tur också öppnat upp möjligheten för fler att delta vilket vi märkt av på flera av våra webinarier där personer från hela landet deltagit.
- Flera verksamheter åker normalt sätt runt i kommunerna för fysiska möten och dialoger. De här "turnéerna" har delvis ställts in, och delvis gjorts om till digitala möten.
- Från början av pandemin sköts mycket framåt i tiden. Nu ersätts mer och mer av digitala varianter, bland annat har det genomförts flera digitala konferenser och digitala studiebesök.
- Störst negativ påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv har Kurs och konferensverksamheten drabbats av. Under senare delen av pandemin har det anordnats fler och fler digitala utbildningar, bland annat utifrån att fler utbildare erbjuder digitala lösningar.
- Inom Energikontorets har verksamheten delvis påverkats av att företagen inte har möjlighet att prioritera andra frågor än överlevnad här och nu utifrån pandemin. Även det förändrade resandet har påverkat tex i projekt som skulle jobba med ökat resande med kollektivtrafik.

- För samtliga verksamheter har pandemin inneburit att tidigare satta prioriteringar har behövt justeras eller tidsmässigt ändrats.